

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Β ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΕΙΜΕΝΑ (4,5,6)

Apud antīquos Rōmānos concordia maxima sed avaritia minima erat. Rōmāni in suppliciis deōrum magnifici sed domi parci erant. Iustitiā inter se certābant et patriam curābant. In bello pericula audaciā propulsābant et beneficiis amicitias parābant. Delecti consultābant patriae; eis corpus ex annis infirmum sed ingenium propter sapientiam validum erat.

Silius Italicus, poeta epicus, vir clarus erat. XVII (septendecim) libri eius de bello Punico secundo pulchri sunt. Ultimis annis vitae suae in Campania se tenebat. Multos in illis locis agros possidebat. Silius animum tenerum habebat. Gloriae Vergili studebat ingeniumque eius fovebat. Eum ut puer magistrum honorabat. Monumentum eius, quod Neapoli iacebat, pro templo habebat.

In ea civitate, quam leges continent, boni viri libenter leges servant. Lex enim est fundamentum libertatis, fons aequitatis. Mens et animus et consilium et sententia civitatis posita est in legibus. Ut corpora nostra sine mente, sic civitas sine lege non stat. Legum ministri sunt magistratus, legum interpretes iudices, legum denique omnes servi sumus: sic enim liberi esse possumus.

Παρατηρήσεις Α΄ Ομάδας

A1. Να μεταφράσετε στη νέα ελληνική τα **δύο πρώτα** κείμενα.

Μονάδες 15

A2. Να εντοπίσετε στο **τρίτο** κείμενο και να γράψετε τις λέξεις, φράσεις ή τα αποσπάσματα που ανταποκρίνονται στη μετάφραση που δίνεται:

Ο νόμος είναι πηγή της δικαιοσύνης.

.....

Οι καλοί άνδρες πρόθυμα τηρούν τους νόμους.

.....

Τελικά όλοι είμαστε υπηρέτες των νόμων.

.....

Οι άρχοντες είναι θεράποντες των νόμων.

.....

Έτσι και η πολιτεία χωρίς το νόμο δεν στέκεται.

.....

Μονάδες 5

A3. α) Ο ιστορικός Γάιος Σαλλούστιος παρουσιάζει μια εξιδανικευμένη εικόνα των ηθών της αρχαίας Ρώμης. Ποια χαρακτηριστικά αποδίδει στους αρχαίους Ρωμαίους; Πότε ξεκινά στη Ρώμη ένα «ασταμάτητο κατρακύλημα» των ηθών;

Μονάδες 5

β) Να σημειώσετε ποιες από τις προτάσεις είναι σωστές και ποιες είναι λανθασμένες:

- i. Ο Σίλιος Ιταλικός ήταν τραγικός ποιητής.
- ii. Ο Σίλιος Ιταλικός έγραψε δεκαεπτά βιβλία για τον πρώτο Καρχηδονιακό πόλεμο.
- iii. Ο Σίλιος Ιταλικός τα τελευταία χρόνια της ζωής του παρέμενε στην Καμπανία.
- iv. Ο Βιργίλιος επιδίωκε να φτάσει τη δόξα του Σίλιου Ιταλικού.
- v. Ο Σίλιος Ιταλικός τιμούσε τον Βιργίλιο όπως ένας μαθητής τον δάσκαλό του.

Μονάδες 5

A4. Λαμβάνοντας υπόψη το νόημα του τρίτου κειμένου και αξιοποιώντας τις πληροφορίες από το παράλληλο κείμενο, να συνθέσετε στη Νέα Ελληνική ένα κείμενο περίπου 80 – 100 λέξεων για τη σημασία των νόμων στη λειτουργία μιας πολιτείας.

Η κυριαρχία των νόμων

[Αθηναίος:] Σ' όποια δηλαδή πόλη ο νόμος υποτάσσεται και ακυρώνεται από τους άρχοντες, βλέπω πολύ γρήγορη την καταστροφή της. Σ' όποια όμως πόλη ο νόμος είναι απόλυτος κυρίαρχος των αρχόντων και οι άρχοντες δούλοι του νόμου, βλέπω καθαρά ότι υπάρχει σωτηρία κι όλα τα καλά που έχουν δώσει οι θεοί στις πόλεις.

(Πλάτων, Νόμοι, Δ, 715d)

Μονάδες 10

A5. α) Να γράψετε δίπλα σε κάθε λέξη της στήλης Α τον αριθμό της ετυμολογικά συγγενούς της λέξης της στήλης Β. Μία λέξη της στήλης Β περισσεύει.

A	B
antiquos	1. άνεμος
minima	2. καρδιά
concordia	3. αντίκα
libri	4. αναιμία
animus	5. λιμπρέττο (ποιητικό κείμενο μελοδράματος)
	6. μινιατούρα

Μονάδες 5

β) Να συμπληρώσετε τις προτάσεις επιλέγοντας μία από τις λατινικές φράσεις: a priori, casus belli, versus (vs.), a posteriori, alter ego.

1. Η απόφαση της χώρας να επεκτείνει τα σύνορά της παραβιάζοντας τις διεθνείς συνθήκες θεωρήθηκε από την πλειοψηφία των γειτονικών χωρών
2. Το να παραδέχεται κάποιος τα λάθη του , έστω και, είναι δείγμα ωριμότητας.
3. Με τον επιστήθιο φίλο μου έχουμε πάντα τον ίδιο τρόπο σκέψης, είναι το
4. Δεν μπορούμε να κρίνουμε την αξία του πρέπει να δούμε στην πράξη τι αξίζει.
5. Όλοι περιμένουν με αγωνία τον ποδοσφαιρικό αγώνα της Ελλάδας Ισπανίας.

Μονάδες 5

Παρατηρήσεις Β' Ομάδας

B1. Στις παρακάτω λέξεις να γράψετε τις πτώσεις που ζητούνται:

(in) suppliciiis: γενική ενικού

deōrum: κλητική ενικού

se: την αιτιατική ενικού του α' προσώπου

patriam: την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό και τη δοτική πληθυντικού

(in) bello: αιτιατική πληθυντικού

pericula: την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

Silius Italicus: κλητική ενικού

ea: ονομαστική ενικού του ουδετέρου γένους

vir: δοτική ενικού

libri: κλητική ενικού

eius: δοτική πληθυντικού

agros: αφαιρετική του άλλου αριθμού

(in) legibus: την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

libertatis: ονομαστική του ίδιου αριθμού

fons: γενική πληθυντικού

Μονάδες 15

B2. illis locis: να κλιθεί η συνεκφορά στους δύο αριθμούς.

Μονάδες 5

B3. Να σχηματίσετε τα ρήματα στο πρόσωπο και χρόνο, που σας ζητείται:

erat: το ίδιο πρόσωπο στην οριστική ενεστώτα και μέλλοντα

consultābant: το β' ενικό πρόσωπο στην οριστική ενεστώτα και μέλλοντα

tenebat: το α' πληθυντικό πρόσωπο στην οριστική ενεστώτα και μέλλοντα

habebat: το β' πληθυντικό πρόσωπο στην οριστική ενεστώτα και μέλλοντα

stat: το γ' πληθυντικό πρόσωπο στην οριστική παρατατικού και μέλλοντα

Μονάδες 10

G1. Να συμπληρώσετε τον συντακτικό ρόλο των τύπων:

minima:στο.....

beneficiis:στο.....

poeta:στο.....

Vergili:στο.....

Lex:στο.....

Μονάδες 5

G2. Να υπογραμμίσετε την σωστή απάντηση σχετικά με τον συντακτικό ρόλο των τύπων:

deōrum: γενική κτητική ή αντικειμενική στο supplicis;

ex annis: εμπρόθετος της απομάκρυνσης ή εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας στο erat;

epicus: επιθετικός προσδιορισμός ή παράθεση στο poeta;

vitae: γενική διαιρετική ή κτητική στο annis;

libertatis: γενική υποκειμενική ή αντικειμενική στο fundamentum;

Μονάδες 5

G3. quod Neapoli iacebat: να αναγνωρίσετε συντακτικά (είδος, εισαγωγή, εκφορά, λειτουργία) τη δευτερεύουσα πρόταση.

Μονάδες 3

Γ5. propter sapientiam: να αναγνωρίσετε συντακτικά τον εμπρόθετο προσδιορισμό και να γράψετε έναν ισοδύναμο τρόπο εκφοράς.

Μονάδες 2

Γ6. domi: να γράψετε ποια επιρρηματική σχέση δηλώνει και να κάνετε τις απαραίτητες αλλαγές ώστε να δηλωθεί η κίνηση σε τόπο.

In ea civitate: να γράψετε ποια επιρρηματική σχέση δηλώνει και να κάνετε τις απαραίτητες αλλαγές ώστε να δηλωθεί η κίνηση σε τόπο.

Μονάδες 3

Γ7. vitae suae: να δηλωθεί η κτήση χωρίς αυτοπάθεια
Monumentum eius: να δηλωθεί η κτήση με αυτοπάθεια

Μονάδες 2

BONA FORTUNA!!!